Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-313/26-E
Sp. zn. ČŠIE-S-50/26-E

Název	**Základní škola Pardubice-Polabiny, Družstevní 305**
Sídlo	**530 09 Pardubice-Polabiny, Družstevní 305**
E-mail	**reditelna@zspolabiny1.cz**
IČO	**48161292**
Identifikátor	**600 096 211**
Právní forma	**příspěvková organizace**
Zastupující	**Mgr. Jarmila Křivková**
Zřizovatel	**statutární město Pardubice**
Místo inspekční činnosti	**Družstevní 305, Pardubice**
Inspekční činnost na místě	**11. až 13. 3 a 16. 3. 2026**

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Pardubice-Polabiny, Družstevní 305 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo ve 27 třídách celkem 689 žáků (nejvyšší povolený počet žáků 730). Škola evidovala 66 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

ve druhém až čtvrtém stupni podpůrných opatření a 69 žáků s odlišným mateřským jazykem (bulharský, ukrajinský, mongolský, vietnamský a slovenský). Aktuálně bylo identifikováno 17 žáků s nadáním (např. ve všeobecné, matematické, jazykové nebo hudební oblasti) včetně jednoho žáka s potřebou podpůrných opatření.

Výuka probíhala podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*. Zájmové vzdělávání ve školní družině bylo organizováno v sedmi odděleních, do nichž bylo přihlášeno 201 žáků z maximální kapacity 210. Činnost je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu *Kamarádi*. Stravování žáků a zaměstnanců školy zajišťuje školní jídelna.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy ve svém prvním funkčním období realizuje kroky směřující k naplňování koncepce rozvoje školy. Zaměřuje se na stávající činnosti a procesy, má jasnou představu o jejich možných inovacích. Usiluje o zajištění kvalitního vzdělávání v příjemném učebním prostředí podporujícím rozvoj prosociálních vztahů, o prezentaci školy na veřejnosti a dobrou spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Hodnocení naplňování dílčích koncepčních cílů probíhá postupně při zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Doporučením je provést zhodnocení nastavených cílů za celé uplynulé období, tyto cíle provázat s každodenní pedagogickou praxí a zaměřit pozornost i na osvojování vize školy u všech pedagogických pracovníků.

Společně s ředitelkou se na vedení školy podílí dvě její zástupkyně s rozdělenými kompetencemi. Delegování pravomocí a úkolů na další pedagogy vykonávající specializované činnosti je jasně vymezené. Vedoucí vychovatelka má odpovědnost za metodickou, kontrolní a hodnoticí činnost ve školní družině. Do řízení školy se zapojují také žáci prostřednictvím zástupců tříd ve školním parlamentu, kteří se scházejí pravidelně přímo s ředitelkou školy. Jsou seznamováni s děním ve škole, podávají různé podněty a připomínky k fungování školy i k výuce. V posledním období sami navrhují a podílí se na organizování školních akcí. Řízení pedagogických procesů je v oblasti plánování a organizace funkční. Kontrolní a hodnoticí činnost vedení školy uskutečňuje průběžně. Vnitřní předpisy a školní dokumentace přehledně vymezují pravidla a podmínky fungování školy. Formální nedostatky zjištěné v dokumentaci byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny, vhodné je provádět i její obsahovou revizi. Záznamy z jednání pedagogické rady poskytují vedení školy ucelený souhrn o úrovni vzdělávání.

Pro další podporu profesního rozvoje pedagogických pracovníků a pro objektivní hodnocení kvality výuky je účelné při prováděné hospitační činnosti věnovat zvýšenou pozornost zejména diferenciaci a individualizaci náročnosti úloh, efektivitě zvolených forem a metod práce, komunikaci mezi učiteli a žáky a funkčnosti poskytovaných podpůrných opatření. apod. Součástí hospitačních záznamů by měly být jasně definované závěry a doporučení, která umožní cílené pedagogické vedení a následné vyhodnocení naplnění stanovených opatření. Vzájemné hospitace pedagogů nejsou dosud systematicky realizovány, přestože je ředitelka školy doporučuje jako vhodný nástroj ke sdílení efektivních metod a forem práce. Zavedení jejich pravidelné realizace přispěje k dalšímu zkvalitňování výuky.

Pedagogický sbor je početný a dlouhodobě poměrně stabilní, tvoří jej učitelé s dlouholetou i kratší pedagogickou praxí. Dva učitelé si aktuálně doplňují odbornou kvalifikaci studiem. Vedení školy podporuje další vzdělávaní pedagogických pracovníků v tématech odpovídajících současným vzdělávacím trendům a aktuálním potřebám školy. Míra jejich zapojení do dalšího profesního rozvoje se ale liší. Vhodné je systematičtější projednávání

dlouhodobějších profesních cílů a témat pro sebevzdělávání, a to také v návaznosti na realizované hospitace a priority školy. Odborné diskuse a výměna zkušeností mezi učiteli probíhají převážně neformálně při každodenním osobním kontaktu. Ke sdílení informací a koordinaci pedagogické práce přispívají i metodické orgány školy. Podporu žákům i učitelům ve výuce poskytují asistentky pedagoga. V dopoledním vyučování tuto činnost vykonává část odborně kvalifikovaných vychovatelek školní družiny. Kolektiv doplňují tři školní asistentky. Jedna z nich se věnuje výuce českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem.

Škole se postupně daří zlepšovat činnost školního poradenského pracoviště. Poradenské služby nově zajišťují dvě výchovné poradkyně, školní metodička prevence a poradkyně pro kariérový růst. Vzhledem k náročnosti oblasti prevence rizikového chování žáků a celkovému počtu žáků ve škole je vhodné promyslet efektivnější organizaci činnosti metodika prevence pro každý stupeň zvlášť, kteří spolu vzájemně spolupracují. Odbornou podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytuje speciální pedagožka, její činnost napomáhá sjednocování postupů učitelů při práci s heterogenními skupinami žáků. Pozice školního psychologa není v aktuálním školním roce obsazena.

Zlepšování materiálních podmínek školy probíhá průběžně (např. obměna nábytku, prostředků ICT, nová relaxační místnost pro žáky s podpůrným opatřením, herní a sportovní vybavení, kamerový systém čtyř pavilonů a vstupní brány školy). Stávající prostorové podmínky školy jsou omezené, neumožňují vytvoření dostatečného zázemí pro učitele a odpočinkových míst pro žáky o přestávkách mimo kmenové třídy. Podmínky pro sportovní a pohybové aktivity jsou na velmi dobré úrovni. Škola disponuje venkovním areálem, který poskytuje zázemí pro pohybové i klidové činnosti žáků. Vzhledem k vysoké naplněnosti kapacity školy stále probíhá činnost školní družiny v kmenových třídách. To do jisté míry znesnadňuje přípravu učitelů prvního stupně na výuku, omezuje organizaci odpočinkových a zájmových činností školní družiny a možnosti pro spontánní hru žáků. Tuto situaci škola nadále řeší využíváním dalších prostor školy, pravidelným pobytem venku nebo organizováním aktivit mimo objekt školy.

Žáci jsou soustavně vedeni k bezpečnému chování při všech školních činnostech a odpovědnosti za své jednání. Úrazovost žáků se stále zvyšuje, často je ovlivněna nezvládnutím základních pohybových a sportovních dovedností. Přestože je celkový počet žáků vyšší a škola eviduje všechny úrazy, je nutné pro zamezení zvyšování úrazovosti prověřit funkčnost všech nastavených preventivních opatření a dohledů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání na prvním stupni mělo rozdílnou úroveň, promítala se do ní délka pedagogické praxe učitele, zavedené metodické postupy, ale také složení a počet žáků ve třídě. Učitelé dobře vedou žáky k osvojování učebních návyků a dodržování nastavených pravidel. Výuka probíhala v podnětném pracovním prostředí, byla organizačně zajištěna a měla přehlednou strukturu. Komunikace mezi učiteli a žáky měla podporující charakter. Stanovování vzdělávacích cílů na začátku hodin není ještě zautomatizováno (záměna za téma hodiny), konkrétní přínos výuky pro žáky nebyl vždy zřejmý.

Převažující frontální způsob výuky byl vhodně kombinován se samostatnou prací žáků, která logicky navazovala na společné činnosti. Vyvozováno bylo nové učivo nebo strukturovaně procvičovány již získané znalosti a dovednosti. Některé činnosti byly často propojovány se zkušenostmi žáků s běžným životem. Metody vedoucí ke spolupráci žáků ve dvojicích a ve skupinách by bylo vhodné zařazovat častěji. Žáci se tak učí různým stylům učení,

diskutovat a respektovat jiné návrhy řešení úkolů. V průběhu některých hodin učitelé neopomíjeli vhodně pracovat s chybou a klást problémové otázky. S digitální technikou pracovali převážně učitelé, méně žáci. Vhodné je vytvářet více příležitostí pro její pravidelnější využití k rozvoji digitální kompetence žáků.

Učitelé vytvářeli podmínky a podněty pro aktivitu žáků a průběžně podporovali jejich iniciativu pochvalou. Většinou respektovali pracovní tempo žáků. Pohybové nebo relaxační chvilky, práce s didaktickými pomůckami a spontánní řečová promluva žáků byly zastoupeny v různé míře. V menší míře měli žáci k dispozici další připravené úlohy, z nichž si mohli vybrat podle obtížnosti řešení. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem byli běžně zapojeni s ostatními, asistentky pedagoga s nimi pracovaly a současně pomáhaly i ostatním, kteří jejich pomoc potřebovali. S ohledem na různorodé vzdělávací potřeby žáků je potřebné systematičtěji využívat v rámci diferenciace i další možnosti, např. vrstevnické učení, gradované úlohy a práci s různými informačními zdroji. Získávání zpětné vazby věnovali učitelé průběžně pozornost a k tomu využívali různé formy a postupy. V některých hodinách se žákům dařilo dobře formulovat vlastní učební pokrok i oblasti pro zlepšení. Výraznější a kvalitní formativní zpětná vazba ke zhodnocení míry naplnění cíle s aktivním zapojením žáků byla zaznamenána ojediněle.

Sledované hodiny na druhém stupni měly velmi rozdílnou pedagogickou kvalitu. V části hodin zvolené výukové metody, připravenost učitelů na výuku i nastavená vstřícná vzájemná komunikace velmi účelně podporovaly učení i kompetence žáků. V jiných hodinách průběh výuky odrážel spíše osobnostní nastavení učitelů (dominantní role učitele, autoritativní vedení). Někteří z nich nedokázali přizpůsobit styl výuky a komunikaci se žáky jejich potřebám a vytvářet tak podporující učební prostředí. I když se nejednalo o převažující jev, pro vedení školy je doporučením ke zlepšení věnovat vzájemné komunikaci učitelů a žáků ve výuce zvýšenou pozornost. Ve výrazně řízené výuce učitelem byl až nadbytečně kladený důraz na kázeň žáků, což omezovalo jejich spontánní komunikační projev. V případě nejasností se mohl žák často dotazovat pouze učitele. V některých hodinách probíhala komunikace učitele jen s několika žáky, někdy byla část žáků pouze v rolích pasivních příjemců informací.

Převažovala frontální forma výuky s řídicí rolí učitele. Samostatná práce byla zaznamenána zejména při zkoušení formou písemných testů nebo při opakování učiva např. v matematice. Velmi málo byla využívána párová nebo skupinová aktivita žáků. Pokud byla zařazena, nebyla dále rozvíjena směrem k zapojení žáků do samostatného vyhodnocování splnění úkolů nebo k posuzování kvality výstupů nebo spolupráce se spolužáky. To omezovalo nejen získávání kompetencí žáků, ale i schopnost zvládnout učivo.

Učitelé většinou dokázali naznačit nebo pojmenovat cíle vyučovací hodiny, ale v jejím závěru je zpravidla nevyužili k reflexi žáků k vlastnímu učení. Probíhala převážně ze strany učitele. Důvodem byla malá časová rezerva nebo s jeho zařazením učitelé ani nepočítali. Téměř vůbec nebylo zaznamenáno sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení. Doporučením je jejich využití zejména v situacích, při kterých by si žáci mohli sami mezi sebou zhodnotit úspěšnost pracovního postupu, chybu nebo sdílet znalosti. Individuální dopomoc žákům ve výuce byla častá, učitelé ji ve většině hodin dokázali účelně poskytovat. Zcela chybělo zadávání úloh s diferencovanou náročností, většina hodin měla stejné tempo i náročnost pro všechny žáky. Příznivým zjištěním bylo časté a zpravidla účelné využívání pomůcek a didaktické techniky, které posilovaly vizualizaci učiva.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje průběžné i celkové výsledky žáků prostřednictvím klasifikace (u několika žáků prvního stupně slovním hodnocením) i úspěšnost v projektech nebo soutěžích. Průběžná klasifikace žáků je zaznamenávána v elektronickém systému, což zajišťuje aktuální informovanost zákonných zástupců.

Ročníkové výsledky žáků jsou zejména na prvním stupni výborné, převažuje pozitivní hodnocení. Více než tři čtvrtiny žáků (78 %) dokončily školní rok 2024/2025 s vyznamenáním. Neprospívající žáci byli výjimkou. Na druhém stupni byla celkově hodnocena s vyznamenáním přibližně třetina žáků (33 %). Ve stejném období se pohybovaly počty neúspěšných žáků, kteří nezvládli opravné zkoušky nebo přímo opakují ročník, kolem šesti procent. Pozitivním zjištěním je poměrně nízká absence žáků ve výuce. Ve druhém pololetí školního roku 2024/2025 se např. pohyboval průměrný počet zameškaných hodin na žáka na prvním stupni zpravidla pod hranicí 60 hodin za pololetí (dva až tři týdny výuky). Na druhém stupni se ve stejném období jednalo až na výjimky o průměrnou absenci do výše 90 hodin na žáka (tři až čtyři týdny výuky). Počty neomluvených hodin byly celkově ve sledovaném období vyšší, jednalo se ale o výjimečné případy záškoláctví pouze jednotlivců. Zvýšenou pozornost je nutné věnovat důvodům výraznějšího nárůstu kázeňských opatření na druhém stupni v porovnání s prvním stupněm. Některá opakovaná porušení školního řádu vedla k udělení sníženého stupně hodnocení chování u několika žáků.

Pozitivním zjištěním je každoroční externí testování žáků devátých ročníků, případně i pátých ročníků. Z posledního testování má škola přehled o výsledcích v českém jazyce a literatuře, kdy byly výsledky žáků devátého ročníku očekávané a škola podle závěrů testování umí naplnit jejich učební potenciál. V matematice tomu bylo opačně, výsledky testů žáků dopadly hůře, než odpovídalo jejich učebnímu potenciálu. V zadávaných školních srovnávacích testech na druhém stupni je doporučením zaměřit se na jejich vypovídací hodnotu, případně i na významnější rozdíly a pro zlepšení stavu přijmout účinná opatření. Ve vztahu ke klimatu v jednotlivých třídách je další možností k využití např. *Mapy školy*, ve které se vyjádří i žáci a jejich zákonní zástupci k podmínkám a průběhu vzdělávání. Škola vyhledává nadané žáky, ti se zapojují do soutěží zejména sportovního a vědomostního zaměření. Aktuálně bylo evidováno 17 žáků nadaných (např. ve všeobecné, matematické, jazykové nebo hudební oblast včetně jednoho žáka s identifikovaným nadáním s potřebou podpůrných opatření).

Během školního roku se žáci seznamují prostřednictvím různých vyučovacích předmětů a volnočasových aktivit se zásadami zdravého životního stylu a vhodnými životními postoji. K osobnostnímu rozvoji žáků přispívá jejich zapojení do školních projektů, zájmových kroužků, předmětových a sportovních soutěží. Výsledky práce žáků školy a přehled pořádaných akcí jsou prezentovány na webových stránkách školy, digitálních i obvyklých městských tištěných mediích.

Závěry

Vývoj školy

- zvýšil se nejvyšší povolený počet žáků v základní škole od 1. 9. 2024; rozšířil se počet oddělení školní družiny (celkem sedm) při stejných prostorových podmínkách
- činnosti školního poradenského pracoviště se postupně zkvalitňuje
- materiální podmínky a vybavení školy se průběžně zlepšují

– evidovaná úrazovost žáků má vzestupnou tendenci

Silné stránky

– Pestrá nabídka zájmového vzdělávání ve školní družině a široká nabídka zájmových kroužků podporují smysluplné trávení volného času žáků a přispívají k prevenci rizikového chování. (6.3)
– Výsledky vzdělávání žáků na prvním stupni dosahovaly výborné úrovně, tři čtvrtiny žáků v ukončeném školním roce prospěly s vyznamenáním. (5.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

– Ve výuce nejsou dostatečně uplatňovány postupy podporující individualizaci a diferenciaci vzhledem k různorodým vzdělávacím potřebám žáků. (4.1)
– Propojení stanovených výukových cílů s jejich závěrečným vyhodnocením není ve výuce na druhém stupni důsledně uplatňováno, což omezuje efektivní sledování učebního pokroku žáků pomocí formativního hodnocení. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

– provést zhodnocení nastavených koncepčních cílů rozvoje školy za uplynulé období a ve vazbě na pedagogickou praxi a zaměřit pozornost i na osvojování vize školy u všech pedagogických pracovníků
– zefektivnit získávání zpětné vazby z hospitační činnosti s ohledem na zkvalitnění pedagogické práce učitelů; věnovat pozornost vzájemné komunikaci učitel-žák a důvodům kázeňských opatření na druhém stupni
– nastavit pravidla pro uskutečňování vzájemných hospitací mezi učiteli
– věnovat více pozornosti stanovování vzdělávacích cílů vyučovacích hodin směrem k vlastnímu učení žáků a v závěru hodin je vyhodnocovat; tím zautomatizovat využívání různých forem formativního hodnocení práce žáků jako zpětné vazby k jejich vzdělávacímu pokroku a pro učitele pro přípravu další výuky
– zpestřovat výukové metody a formy na druhém stupni, minimalizovat dlouhodobou dominanci učitele ve výuce, která snižuje pozornost a angažovanost některých žáků.
– uplatňovat diferenciaci a individualizaci výuky reflektující rozdílné vzdělávací potřeby, tempo a nadání žáků
– zvýšit efektivitu a následnou aplikaci systému podpory a vzdělávání u žáků s poruchou vývoje intelektu včetně vyhodnocování účinnosti a dopadu podpůrných opatření na výsledky vzdělávání
– uplatňovat vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků podle předem stanovených kritérií
– promyslet personální posílení metodika prevence pro oba stupně
– podporovat více digitální gramotnost žáků jako součást běžné výuky na prvním stupni a práci s různými informačními zdroji

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 3. 2026
2. Školní matrika žáků, školní rok 2025/2026 (výběr)
3. *Vize rozvoje školy pro období 2023-2029* ze dne 1. 2. 2023
4. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2024/2025
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (3. verze), s platností od 1. 9. 2022
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu *Kamarádi* s platností od 1.9. 2024
7. Školní řád s platností od 1. 9. 2025
8. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 2. 9. 2024
9. Rozvrhy hodin tříd a učitelů, školní rok 2025/2026
10. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2025/2026
11. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní rok 2024/2025 a 2025/2026
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2025/2026 (výběr)
13. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2025/2026
14. Dokumentace pro kontrolu bezpečnosti a ochrany zdraví žáků (výběr)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka
Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor
Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice
Mgr. Martin Valášek, školní inspektor

14. 4. 2026